

Kurt Vonnegut
envoltat d'hortènsies
en una imatge de fa
sis anys
EDIE VONNEGUT / AP

BRESSOL DE GAT
Kurt Vonnegut
Traducció: Martí Sales
Editorial:
Males Herbes
(Barcelona, 2012)
Pàgines: 209
Preu: 12 euros

L'apunt

Kurt Vonnegut
(Indianapolis, 1922
- Nova York, 2007)
va escriure
ciència-ficció, però
també sàtira i
comèdia negra,
repartit entre
catorze novel·les. Va
morir per culpa
d'una caiguda que li
va provocar unes
lesions irreversibles.

NOVEL·LA XAVIER SERRAHIMA

Irreverent reverència

Davant una obra qualificada d'irreverent, la majoria de les editorials es regeixen per dos criteris tan contraposats com previsibles: rebutjar-la amb menyspreu o acceptar-la pel seu caràcter polèmic. Són criteris teòricament asimètrics però lamentablement paral·lels: cap no es basa en la raó que hauria de prevaldre –la literària– sinó en una d'espúria –la mercantilista–. Com afirmava l'immens Antonio Machado, confonen “valor y precio”.

És un motiu més, doncs, per acollir amb els braços esbatanats Males Herbes, una nova editorial independent que ha tingut el coratjós encert d'encetar el seu pelegrinatge literari amb la traducció de *Bressol de gat*, la que segurament és la millor obra d'un autor tan magnífic com menysvalorat, Kurt Vonnegut. És una novel·la apassionant en què –tal com ens adverteix la contraportada– l'autor nord-americà “retrata l'home modern en tota la seva estupidesa”.

L'home modern occidental i pretesament superior, remarcariem nosaltres: la insadollable força satírica de la seva prosa no té com a objectiu els desvalguts –els ofesos i humiliats dostoievskians– de la prototípica illa de San Lorenzo, condemnats a viure en una zona “tan improductiva com l'àrea

equivalent al desert del Sàhara o el cercle polar” on hi ha “quatre-cents habitants per cada tres quilòmetres quadrats inhabitable”, sinó els seus compatriotes. Els *amics americans* que opinen que “les dictadures sovint eren una cosa molt bona” –en aquest joc constant de mentides veritables i de veritats mentideres que és qualsevol paradís capitalista– tenen cura “d'anar proveint el poble de mentides cada vegada millors” que permetin mantenir “la gent” dels països subdesenvolupats “prou pobra” amb “prou por” i “prou ignorant per tenir [el] sentit comú” perquè acceptin continuar sent explotats mesquinament i sense cap mena d'escrúpols.

Malgrat la seva fama d'impia, en part, justificada (“Aquell que no sigui capaç d'entendre que una religió útil pot estar basada en mentides tampoc no entendrà aquest llibre”), *Bressol de gat* és una novel·la tan incisiva com excel·lent, digna hereva tant de Charles Dickens, Cervantes, Rabelais i Anton Txékhov com de Nietzsche –“Homes superiors, apreneu a riure!”– protagonitzada per un epígon llunyà i actual del mestre Samuel Pickwick que *Castigat ridendo mores*, car “moltes de les coses que deia sobre la humanitat indisciplinada no només eren divertides sinó que, a més a més, també eren certes”. *

NOVEL·LA FERRAN AISA

Una joia de la literatura universal

Editorial Base ha començat una col·lecció de llibres dedicada a la literatura juvenil i ho ha fet publicant la popular novel·la curta de Charles Dickens (1812-1870), *Cançó de Nadal*, ara traduïda per David Aliaga, que últimament ha publicat *Els fantasmes de Dickens* (Base, 2012).

D'aquesta obra, n'hi ha una traducció de Josep Carner feta als anys vint que ha estat reeditada diverses vegades. La traducció d'Aliaga s'acosta més al català *normalitzat*. *Cançó de Nadal* és una petita joia literària que no podem deixar de llegir. La recomanem, sobretot, als lectors més joves.

Ebenezer Scrooge només pensa en els diners, és un home avar que no celebra les festes de Nadal. Al seu cor esquerp i fred, no hi

han cabut mai l'amor ni la misericòrdia. Prefereix passar la nit de Nadal sol que amb el seu nebot, que l'ha convidat a passar-la a casa seva. El vell Scrooge s'estima més la seva solitària i ombrívola llar. La nit de Nadal, a prop de la mitjanit, se li presenta el fantasma del seu soci difunt, Jacob Marley, que des del més enllà li porta un missatge que canviarà la seva manera d'entendre la vida.

Aquesta obra de Dickens publicada el 1843 es va convertir en un gran èxit editorial, amb traduccions a les principals llen-

CANÇÓ DE NADAL
Charles Dickens

Traducció: David Aliaga Muñoz
Editorial: Base
(Barcelona, 2012)
Pàgines: 143
Preu: 9,50 euros

gües del món. Molt aviat és va convertir en una peça clàssica de Nadal que ha arribat fins als nostres dies, no solament en format de llibre sinó també en còmic, cinema i televisió.

Cançó de Nadal està considerada una joia de la literatura universal. El seu ritme, la vivacitat del llenguatge i la brillantor dels jocs de paraules omplen aquesta obra d'una plàstica d'emotivitat. És un petit llibre a l'altura de les grans obres del popular escriptor anglès com ara *Oliver Twist*, *David Copperfield* i *Temps difícils*. *